

Stands Støjen hele året

Af

Mag.art. Niels Jørgen Langkilde, fhv. MF

Landsformand Patientforeningen

Fyrværkeri hører Nytårsaften til. Desværre medfører det også uønsket støj. Forhåbentlig bliver dette nytår med lidt mere omtanke og lidt færre personskader og lidt mere hensyn til dyrene og lidt mindre støj. Lovgiverne har heldigvis forkortet perioden med fyrværkeriet til at gælde den 31. december og den 1. januar. I år ser vejret også ud til at hjælpe. Sidste år gav det anmeldelse af ikke mindre end 192 skadede personer. Det er for mange.

En undersøgelse fra COOP Analyse viser en stigende modstand mod nytårsfyrværkeriet. I år svarer 55 pct. af danskerne af de er delvist eller helt enige med udsagnet. ”Danmark bør indføre forbud mod privat affyring af fyrværkeri, så det alene er professionelle fyrværkere, der på udvalgte steder tænder krudtet nytårsaften”. I 2019 havde 40 pct. den holdning. En fin forståelse for problemerne med støj af denne slags breder sig.

Støjreduktionsmæssigt er det dejligt med de elektriske biler, for det har reduceret vejstøjen trods det forhold, at der er kommet mange flere biler. Støjdæmpende asfalt og støjskærme dæmper også problemerne.

Trafikken er dog stadig årsag til at rigtig mange mennesker rammes på helbredet og hørelsen af alt for megen støj. Noget af det meget belastende ved støjen er den dårlige søvnkvalitet. Det er et alvorligt helbredsproblem, som der desværre ikke er så mange, der har opmærksomheden på. De såkaldte KRAM-faktorer i forebyggelsen K for bedre Kost, R for ingen Rygning, A for mådehold med Alkohol og M for rigelig Motion bør suppleres med S for mindre Støj og S for bedre Søvn.

I skolerne har støj i klasseværelserne ødelagt indlæringer i årtier uden, at der rigtig er gjort noget ved det. Her flyttes støjplagede børn til roligere privatskoler. Af støjproblemer fylder nabostøj ganske meget. Ikke så få familier har fået ødelagt nattesøvn nat efter nat. Så meget, at mange flytter netop af denne grund. Der er galt, at det er den skadelidte, som skal have problemerne. Normalt siger vi jo, at forureneren betaler.

Mange byer har også haft sine store støjsager med mange støjende udendørskoncerter – det gælder også på Sjællands Nordkyst. Andre byer har klogelig henlagt udendørs musikaktiviteter til gamle grusgrave eller andre områder langt fra naboer.

Tidligere bestræbte myndighederne sig for at lægge hospitalerne i grønne og rolige områder (tænk på de mange såkaldte kysthospitalet) og holde koncerterne inden døre – nu holder man i stedet i byer som Odense megakonserter tæt på landsdelens største hospital og boligkvarterer. For nogle vidunderlig musik, for andre støj. Når det nye Universitetshospital om flere år er færdigt bliver der forhåbentligt mindre støj til patienterne.

Det er et stort samfundsmæssigt problem, at så mange får svækket hørelse. Det betyder, at de ramte trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet tidligere end normalthørende. Det er veldokumenteret i

”UHØRT” fra Socialforskningsinstituttet, at det koster samfundet milliardbeløb i manglende skatteindtægter, ligesom det øger den i forvejen store mangel på arbejdskraft.

De fleste arbejdspladser har løst problemerne med støj med afskærmninger, høreværn og isolering. På det meste af arbejdsmarkedet er støjen heldigvis reguleret ved lovgivning. Men ikke alle, desværre. Senest er Kastrup Lufthavs medarbejdere øjensynligt ganske udsatte for stor støjbelastning. Når man tænker på, at det er en af regionens største arbejdspladser, så kalder det på handling.

Når man er på ”landet” eller i sommerhuset har haft gæster fra ”stenbroen”, véd man, at hvis de overnatter, så skal man ikke undre sig, hvis der bliver sovet 10 timer af gæsterne. Det at få en god nattesøvn i frisk luft og stilhed betyder uendeligt meget. Der er givet en sammenhæng med mange stressnedbrud og støj.

Til de mange tusinder, som ikke har gjort noget ved den nedsatte hørelse kun dette forslag til nytårsforsæt: Få undersøgt om høreapparater virker på din hørenedsættelse. Meget tyder på at manglende hørelse trækker andre sygdomme efter sig. Værst af alt demens og Alzheimer. Vel har vi rigtig mange høreapparatsbrugere i Danmark, men for mange dukker sig. Af egen erfaring véd jeg, at det ikke gør ondt. Det hjælper. Ikke mindst de pårørende, som ikke sjældent er ganske trætte af de dårligt hørende.

Jeg tror alle ønsker fred i 2025. De mange krige er foruroligende. Vi kan begynde med at leve lidt mere fredeligt med hinanden i trafikken, i klassen, i boligblokken og i de fælles byrum. Vi skal ikke kun stoppe støjen nytårsaften – det skal vi hele året. Det er bedre at forebygge end at helbrede.

Mag.art. Niels Jørgen Langkilde, fhv. MF,

Landsformand,

Patientforeningen,

Hegelsvej 28,

Ordrup,

2920 Charlottenlund

PATIENTFORENINGEN

Tlf. +45 20 96 70 00

www.patientforeningen.dk

CVR.nr.: 30011538

For et frit læge- og sygehusvalg